

För dig som chef

Om utbildningen Basala hygienrutiner i vård och omsorg

Presentationens innehåll

- Om webbutbildningen Basala hygienrutiner i vård och omsorg
- Webbutbildningens källor
- Om utbildningen
- Planera för utbildning
- Genomföra utbildning
- Fler utbildningar för personal inom vård och omsorg

Om webbutbildningen

Basala hygienrutiner i vård och omsorg

- **Den här presentationen ger dig som chef** en översikt av innehållet i webbutbildningen Basala hygienrutiner i vård och omsorg från Socialstyrelsen. Utbildningen riktar sig såväl till nyanställda inom vård och omsorg som till medarbetare med erfarenhet sedan tidigare.
- **Webbutbildningen** syftar till att beskriva vikten av basala hygienrutiner och att öka följsamheten till dessa.
- **Webbutbildningen** Basala hygienrutiner i vård och omsorg består av en modul som vänder sig till alla deltagare och fyra moduler med olika spår: hemtjänst, särskilt boende, LSS-boende och bostad med särskild service enligt SoL.
- **Hela utbildningen med dess totalt fem moduler** tar cirka en timme att genomföra. Deltagaren kan dock välja, förutom modulen som vänder sig till alla, att gå igenom den modul som är mest relevant för deltagaren. Då tar utbildningen cirka 35-45 minuter.
- **Utbildningen** kan användas både individuellt och i grupp.

Var finns utbildningen och hur tar man del av den?

Utbildningen finns tillgänglig på Socialstyrelsens utbildningsportal: utbildning.socialstyrelsen.se. Registrering sker vid det första tillfället deltagaren besöker utbildningsportalen med Bank-ID. Bank-ID behövs endast vid första inloggningstillfället.

I händelse av att någon saknar Bank-ID kan supporten på utbildningsportalen hjälpa till med att skapa en manuell inloggning.

Efter registrering:

- Deltagaren kan avbryta lärandet var som helst i utbildningen och sedan komma tillbaka där hen slutade
- Deltagaren kan få tillgång till utskrivningsbart kursintyg efter genomförd utbildning och godkänt test
- Sammanfattningar/checklistor kan laddas ner till mobiltelefon efter avslutad utbildning
- Deltagarna får tillgång till samtliga utbildningar på Utbildningsportalen efter att ha loggat in vid det första tillfället. Det är möjligt att följa upp hur många som påbörjat respektive genomfört utbildningen

Webbutbildningens källor

SOSFS 2015-5-10 Socialstyrelsens föreskrifter om basal hygien i vård och omsorg

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/foreskrifter-och-allmanna-rad/2015-5-10.pdf>

Socialstyrelsens föreskrifter om basal hygien i vård och omsorg = Meddelandeblad

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/meddelandeblad/2015-5-6.pdf>

Basala hygienrutiner

<https://www.socialstyrelsen.se/stod-i-arbetet/vardehygien/basala-hygienrutiner/>

Frågor och svar om hygienrutiner, arbetskläder och föreskrifterna om basal hygien

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/dokument-webb/ovrigt/fragor-och-svar-hygienrutiner.pdf>

Rekommendationer för handläggning och val av skyddsåtgärder mot covid-19 inom vård och omsorg, Folkhälsomyndigheten

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/r/rekommendationer-for-handlaggning/?pub=70196>

Vinterkräksjuka i vården. Kunskapsunderlag för att minska spridningen av norovirus, Folkhälsomyndigheten.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/b6ac0268061d4fce99e057a21b25e6b7/vinterkraksjuka-i-varden.pdf>

Smittrisker Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om smittrisker

https://www.av.se/globalassets/filer/publikationer/foreskrifter/smittrisker_afs_2018_4.pdf

Om utbildningen

Webbutbildningens upplägg och innehåll

- **Webbutbildningen innehåller fem moduler**

- En gemensam del och fyra verksamhetsanpassade moduler
- Basala hygienrutiner i vård och omsorg – introduktion (video)
- Modul 1: Basala hygienrutiner samt personlig skyddsutrustning
- Modul 2: För dig som arbetar i hemtjänst
- Modul 3: För dig som arbetar i särskilt boende
- Modul 4: För dig som arbetar i LSS-boende
- Modul 5: För dig som arbetar i bostad med särskild service, SoL

De verksamhetsanpassade modulerna utgår från en arbetsdag ur medarbetarens perspektiv och beskriver olika situationer som medarbetaren får förhålla sig till.

Samtliga moduler består av text, bild och interaktiva övningar.

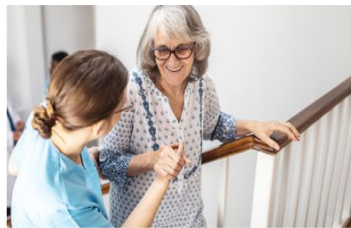
Efter genomgången utbildning finns möjlighet att göra ett test.

Efter rätt besvarat test får deltagaren göra en utvärdering och kan sedan skriva ut ett kursintyg.

Utbildningen kan genomföras individuellt och/eller i grupp.

Modul 1 – Basala hygienrutiner samt personlig skyddsutrustning

Basala hygienrutiner – vad och varför

Handhygien

Arbetskläder

Skyddskläder

Personlig skyddsutrustning

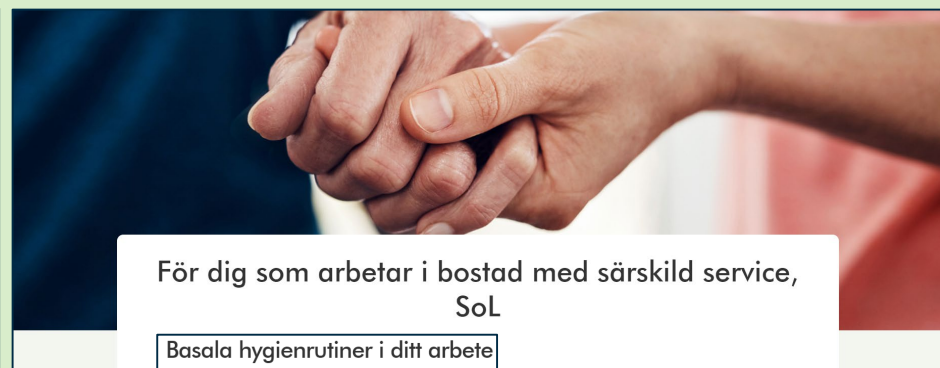

Städning och rengöring

Sammanfatta och avsluta

Modul 2–5

Några symboler

I modulerna finns frågor att fundera på, eller som stöd för att fråga chefen.
Varje avsnitt har också en sammanfattning under rubriken Kom ihåg.

Fundera

Fråga din chef

Kom ihåg

Checklistor till medarbetarna

Om utbildningen genomförs får deltagarna tillgång till checklistor utifrån vilken verksamhetsmodul de valt att genomföra. De går också att skriva ut för att sättas upp på arbetsplatsen.

Basala hygienrutiner

– checklista för din arbetsdag i hemtjänsten

Innan du går till jobbet

- Känns efter: Är du för trött?
- Kom ihåg att ta tids för att stretcha och klacka på dig när du arbetar.
- Kom ihåg att ta tids för att ta glaset, botastrå eller stödduken på händer och underarmarna när du arbetar.
- Fundera: Är du redo att gå till jobbet?

När du kommer till jobbet

- Titta dina händer och ta handkänsladning när du kommer till din arbetsplats.
- Ryt om till rena arbetskläder. Kom ihåg att övervakas för vara kontrollerad.
- Sätt upp klav, kläng efter besvärshand.
- Titta dina händer igen och ta handkänsladning.

Under arbetsdagen

- Ha med dig desinfektionsmedel och skyddshandske.
- Behåll du ha med dig smygbyxor till jobbet.
- Titta händerna när du går på toa.
- Titta händerna när du går tillbaka till arbetet efter rasten.
- Sprida dina händer flera och efter varje vård och omorganisering.
- Om dina arbetskläder blir smutsiga efter om du smuts från beboer så det, så du ska ta smut som möjligt.
- Använd skyddshandske vid vård och omorganisering där det finns risk för att arbetskläder kan smutas ner genom diskvaskeriet som en person, demens kroppsvätskor eller smuts blodig material (till exempel bad och hallgolv).
- Om du använder att använda kläder flera personer efter varandra ska du byta dina skyddshandske mellan varje person.
- Använd skyddshandske när du arbetar med smutsiga smuttsaker som smutsiga kläder till händerna kommer i kontakt med kroppsvätskor.
- Använd skyddshandske när du arbetar med smutsiga smuttsaker, omorganisering.
- Använd personlig skyddsutrustning alltid när du bollar i rullstol i den aktuella vård och omorganisering. Följ de riktlinjer för r- och verktyg och kläddu till du ska ha på dig beboer det.
- Om du är osäker på personlig skyddsutrustning ska du alltid följa de basala hygienrutinerna.

Innan du går hem

- Ryt om till dina rena kläder.
- Kom ihåg att ta tids för att stretcha och klacka på dig när du arbetar!
- Titta dina händer och ta handkänsladning för att ta rena arbetskläder.
- Innan du lämnar arbetsplatsen.

2023-09-01, version 2.0

Basala hygienrutiner

– checklista för din arbetsdag i särskilt boende

Innan du går till jobbet

- Kän om efter om du är frisk.
- Kom ihåg att du ska ha på plöjor, bandage eller stödbänder på händer och underarmar när du arbetar.
- Kom ihåg att du ska ha på dig handskar och klocka på gylt när du arbetar.
- Fundera över ditt dag: Har du mycket att göra idag?

När du kommer till jobbet

- Tvätta dina händer och ta på handschloklonk när du kommer till det arbetsställe.
- Bryt om till rätta arbetskläder. Kom ihåg att förändras ofta och byt kortom.
- Sätt upp låg, skugg eller luvshöljande.
- Tvätta dina händer gyllt på händer.

Under arbetsdagen

- Tvätta händerna när du går på rast.
- Tvätta händerna när du går tillbaka till arbetet efter rasten.
- Spraya dina händer efter varje gång tvätt och omorganisering.
- Om dina arbetskläder blir smittiga eller om det annars finns bevisar av det, ska du byta till snart som möjligt.
- Använd skyddshandsklon vid tvätt och omorganisering där det finns risk för att arbetskläder kan smittas ner genom diskmaskiner och på person, dörrar kroppsvärd och annan biologisk material (till exempel blod och hudfläckar).
- Om du under din arbetsdag tillfrår flera personer eller varannas ska du byta dina skyddshandsklon mellan varje person.
- Använd skyddshandsklon vid tvätt och omorganisering som innebär risk för att händerna kommer i kontakt med tvätt och omorganisering.
- Byt dina skyddshandsklon mellan varje tvätt och omorganisering.
- Använd personlig skyddsmaterial (såsom bandula klockor och andra skyddsvärd och omorganisering). När du arbetar med en person i ett förhållande och fånga dig när du inte behöver det.
- Även om du använder personlig skyddsmaterial ska du alltid följa de basala hygienrutinerna.

Innan du går hem

- Byt om till den privata kläddet.
- Följ de chefer och villkor riktlinjer som du har för rätta arbetskläder.
- Tvätta dina händer och ta på handschloklon innan du lämnar arbetsstället.

Socialstyrelsen

Besala hygienriktlinjer

– checklista för din arbetsdag i LSS-boende

Innan du går till jobbet

- Känns efter: Är du för trött?
- Kom ihåg att du inte får ta några sjukpennor på dig när du arbetar.
- Kom ihåg att du inte kan på jobbet, lunchpaus eller stödnära på bänder och underarmar när du arbetar.
- Funderas: Har du smyckat dig igen idag?

När du kommer till jobbet

- Tvätta dina händer och ta en handhygieniseringen när du kommer till din arbetsplats.
- Betyd om till dina kläder att arbeta i. Kom ihåg att tvättas skador ska vara tvättade.
- Sätt upp blå och röd handhygieniseringen.
- Tvätta dina händer igen och ta en handhygieniseringen.

Under arbetstiden

- Tvätta händerna när du går på rast.
- Tvätta händerna när du går tillbaka till arbetet efter rasten.
- Spela dina händer efter att du varit vid väggen och omställningen.
- Om du inte arbetar här stannas efter att du inte arbetar här behåller du det, ska du ta ett stort smyg.
- Acredit ska hygieniseringen här stannas och omställningen där det finns risk för att arbetskläderna kan smitta en annan direktkontakt med en person, denna kroppsliga efter smittan handhygieniseringen till exempel här och handhygieniseringen.
- Om du under din arbetsdag tillfälligt faras personen efter varandra ska du byta dina arbetskläderna mellan varje person.
- Acredit ska hygieniseringen vid ständ och omställningen som innebär risk för att händerna kommer i kontakt med kroppsliga.
- Betyd om att hygieniseringen stannas efter att du har omställningen.
- Acredit personlig hygieniseringen stannas i den bodelnarna i riken i den aktuella vill och omställningen. Vill du räkna in en verkställe och i den aktuella vill chef när du behövs det.
- Även om du använder personlig skyddsutrustning ska du alltid följa de bästa hygienrutinerna.

Innan du går hem

- Betyd om till dina privata kläder.
- Följ efter att du ska räkna in en verkställe i dina kläder du arbetar i.
- Tvätta dina händer och ta en handhygieniseringen innan du lämnar arbetsplatsen.

2023-01-10

[illegible]

Planera för utbildning

Före, under och efter utbildning

Före utbildningsinsatsen

- Berätta om utbildningens syfte och mål
- Berätta var utbildningen finns
- Berätta om hur medarbetarna ska registrera sig för att få del av utbildningen och kunna få ett kursintyg
- Berätta att deltagaren behöver gå igenom modul 1 och därefter minst en av modulerna 2–5 för att kunna svara på kunskapstest och få ett kursintyg efter godkänt test
- Gå gärna igenom utbildningen själv.

Under utbildningsinsatsen

- Fråga dina medarbetare hur det går och om de undrar över något medan de går igenom utbildningen.

Efter utbildningsinsatsen

- Samla gärna dina medarbetare, till exempel på APT och gå tillsammans igenom frågorna du hittar längre ner i denna presentation. Frågorna finns i utbildningen under rubriken Fråga din chef.

Repetition och uppföljning

Många av dina medarbetare känner säkert redan till de basala hygienrutinerna och följer dem. Det kan ändå vara bra att alla medarbetare deltar i utbildningen, såväl erfarna som nya på arbetsplatsen, inte minst för att kunna stötta varandra i det dagliga arbetet. Det som är nytt för några blir en repetition för andra.

Berätta hur du tänker följa upp följsamheten. Det kan ske på daglig basis, på APT-möten eller liknande personalmöten. Dina medarbetare kan också göra om testet hur många gånger som helst och använda det som repetition.

Med hjälp av punktprevalensmätningar, PPM, som erbjuds årligen av Sveriges kommuner och regioner kan följsamheten också följas upp. PPM används för att följa upp följsamheten till BHK – Basala hygienrutiner och klädregler. Genom mätningen kan du se hur din kommun lever upp till kraven.

Du kan läsa mer om PPM-BHK här:

<https://skr.se/halsasjukvard/patientsakerhet/matningavskadorivarden/matningbasalahygienrutiner.10973.html>

Förbereda svar på frågor

I utbildningen finns rubriken "Fråga din chef". Dessa frågor kan du som chef behöva besvara. Tanken med frågorna är att uppmuntra medarbetare att ta reda på hur lokala rutiner ser ut.

- Var finns handdesinfektionsmedel?
- Var finns skyddshandskar?
- Vilka arbetskläder behöver jag för att sköta mitt arbete?
- Vilka skyddskläder behöver du i ditt arbete? Var finns de?
- Hur ska skyddskläderna användas?
- Vilka tvättrutiner har verksamheten när det gäller arbetskläder?
- Var finns den personliga skyddsutrustningen? Hur ska jag använda den? När ska jag använda den?
- Om den jag ska träffa har covid-19 eller annan mycket smittsam sjukdom, vad ska jag tänka på då?
- Vilka städrutiner har vi i verksamheten?
- Vilka medel ska vi använda för rengöring av ytor?

Genomföra utbildning

Förslag till användning av utbildningen

Individuellt lärande

- Var och en går igenom modul 1 och en modul utifrån vilken verksamhet ni arbetar i individuellt.

Lärande i grupp (till exempel på en arbetsplatsträff)

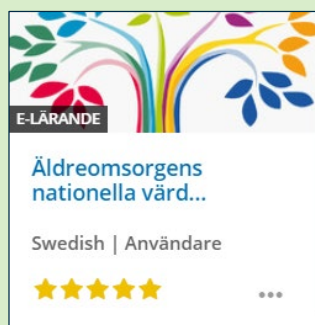
- Efter att alla gått igenom utbildningen individuellt kan ni använda frågorna under **"Fråga din chef"** och diskutera gemensamt.
- Ni kan också gå igenom aktuell verksamhetsmodul som en repetition och tillsammans reflektera frågor som finns i utbildningen under rubriken **"Fundera"** kring innehåll och scenarier i utbildningen.
- För att hålla kunskaperna levande kan testfrågorna användas som repetition och reflektion.

(Observera: För att få tillgång till testfrågorna krävs att du eller deltagarna loggat in och genomfört hela utbildningen för att få tillgång till testet.)

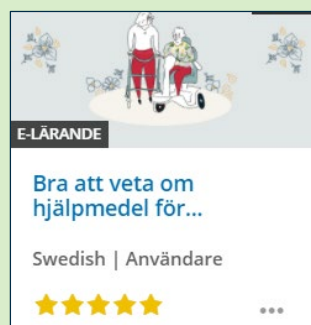
Exempel på utbildningstillfälle

- Individuellt genomförande av relevant verksamhetsmodul
- Gemensam genomgång av de arbetssituationer som beskrivs i modulen
- Gemensam diskussion – vad betyder det här för oss?
Hur skulle vi ha gjort? Vad kan vi behöva komma ihåg i framtiden?

På Socialstyrelsens utbildningsportal finns fler utbildningar för personal inom vård och omsorg

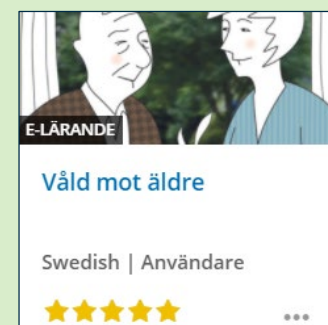
Äldreomsorgens nationella värdegrund

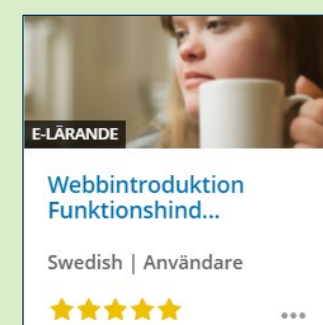
Bra att veta om hjälpmedel för vård- och omsorgspersonal

Ett fall för teamet – en utbildning om att förebygga fallolyckor

Om våld mot äldre

Webbintroduktion till funktionshindersomsorgen

Introduktion till arbete i vård och omsorg

**Mer information finns på:
www.socialstyrelsen.se
www.utbildning.socialstyrelsen.se**